

Til lovforslag nr. L 237. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 14. maj 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v.

(Ændring af satsberegning)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter og dennes svar herpå er optrykt som bilag til denne betænkning.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Assurandør-Societetet,
Centralforeningen for Stampersonel (CS),
Pen-Sam og
PFA-Pension.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag. Mindretallet ønsker at udtale følgende:

Vedtagelsen af loven om realrentebeskatningen af visse pensionskapitaler m.v. (tyveriet fra sparerne) illustrerer tydeligt, hvor utroværdige og selvmodsigende flere politikere er.

Et kort tilbageblik afslører således, at de fire nuværende regeringspartier, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Centrum-Demo-

kraterne og Kristeligt Folkeparti, indtil regeringsskiftet optrådte i rollen som Fremskridtspartiets støttepartier i kampen mod at straffe de personer, der ved at spare op forsøgte at sikre sig tryghed i alderdommen.

At regeringspartierne også dengang optrådte i rollen som camouflerede socialister blev afsløret, da regeringschefen pludselig hed Poul Schlüter og den nye regering som en af sine første handlinger indgik en kleptomannende aftale med Socialdemokratiet om at straffe de mennesker, der havde fulgt Folketingets opfordringer om at spare op.

Protesterne og folks naturlige reaktion mod at blive gjort til grin for de penge, der under afsavn af andre ting lægges til side, har nu bevirket, at regeringspartierne og Socialdemokratiet af vælgermæssig frygt for det kommende valg har indgået en ny aftale om at ændre den eksisterende lovgivning.

Aftalen går i korthed ud på, at pensionskassebeskatningen lempes vedrørende skatteåret 1988, dog således, at hvad skatteyderne sparer i 1988, bliver de godt og vel yderligere fraflået i årene 1989 og 1990.

Ud fra en klar forventning om, at vælgerne ved næste valg vil straffe de partier, der skattemæssigt klæder folk af til skindet, vil Fremskridtspartiet vinde det kommende valg og vil således kunne tvinge skattelettelse igennem. Fremskridtspartiet vil stemme »ja« til skattelettelse og har tillige i denne forbindelse stillet ændringsforslag.

Bilag til bet. o. lovf. vedr. visse pensionskapitaler m.v.

Ændringsforslag

»Afgiftssatsen kan dog ikke overstige 50 pct.«

Af et mindretal (FP):

1) Det under nr. 1 foreslåede nye punktum i § 10, stk. 2, affattes således:

2) Nr. 2 udgår.

Hagen Hagensen (KF) Collet (KF) Stetter (KF) Fogh Rasmussen (V)

Skrumsager Skau (V) Bente Juncker (CD) Damgaard Nielsen (FP)

Kofod-Svendsen (KRF) nfmd. Jytte Hilden (S) Hans Hækkerup (S) Camre (S)

Lohmann (S) Stavad (S) fmd. Tastesen (S) Ruth Olsen (SF) Thoft (SF)

Bernhard Baunsgaard (RV)

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

**Nogle af udvalgets spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter
og dennes besvarelse heraf**

Spørgsmål 1:

Såfremt regeringen – mod visse opinionsmålinger – skulle blive siddende efter næste valg, hvilke planer har den så for ændring af realrenteafgiften i 1988 og 1989? Opfatter ministeren således problemerne med realrenten løst med dette lovforslag?

Svar:

Regeringen har ingen planer om at foretage yderligere ændringer i reglerne for opgørelse af afgiftsgrundlag og -sats, idet man er af den opfattelse, at der med lovforslaget er foretaget de ændringer, der er behov for.

Spørgsmål 2:

Hvilke provenumæssige virkninger får lovforslaget, såfremt man benytter Budgetdepartementets forventninger om rente og inflation for årene 1987–91?

Svar:

Den seneste mellemfristede fremskrivning af den samfundsøkonomiske udvikling er offentliggjort i Finansredegørelse 1987, der udkom i december 1986. Siden da er der sket en række ændringer i forudsætningerne for denne mellemfristede beregning, der påvirker udviklingen i bl.a. den danske rente og inflation. Derfor henvises til besvarelsen af de

følgende spørgsmål, der belyser følsomheden ved forskellige udviklinger i inflationsraten.

(Besvarelsen er udarbejdet af Budgetdepartementet).

Spørgsmål 3:

Såfremt inflationen stiger til 8 pct. årligt i 1987–91, hvilke provenumæssige virkninger får lovforslaget da?

Spørgsmål 4:

Såfremt inflationen falder til 4 pct. årligt i 1987–91, hvilke provenumæssige virkninger får lovforslaget da?

Spørgsmål 5:

Såfremt et regeringsskifte medfører stærkt voksende inflation til 10 pct. årligt i 1988–91 – hvilke provenumæssige virkninger får lovforslaget da?

Svar:

Spørgsmål 3, 4 og 5 besvares under ét.

I nedenstående tabel er den provenumæssige virkning af lovforslaget for årene 1988–91 beregnet i forhold til gældende regler under forskellige inflationsantagelser. Der er i beregningerne anvendt en realrente på 8 pct. p.a. Et ÷ / + illustrerer provenutab/provenuevinst i forhold til gældende regler.

Provenumæssig virkning af lovforslaget ved inflationstakter på henholdsvis 4, 8 og 10 pct. i forhold til gældende regler

	Inflationstakt		
	4 pct.	8 pct.	10 pct.
	mia. kr.		
1988 ¹⁾	÷ 3,0	÷ 3,0	÷ 3,0
1989	+ 1,0	+ 3,6	+ 4,3
1990	+ 1,6	+ 5,3	+ 6,9
1991	0,0	0,0	0,0

¹⁾ De i spørgsmålene angivne inflationstakter indgår først i satsberegningen for afgiftsåret 1989.

Det kan konstateres, at med en væsentlig stigning i prisstigningstakten fra det nuværende lave niveau vil lovforslaget medføre et merprovenu for årene 1989 og 1990.

Til gengæld vil et efterfølgende fald i inflationstakten i de følgende år resultere i et mindre provenu end efter gældende regler. Set over en længere årrække vil lovforslagets provenuforskydninger, som følge af den ændrede beregning af prisstigningstakten, have en tendens til at blive udjævnet.

Spørgsmål 7:

Der ønskes en prognose over udviklingen i afgiftsgrundlag, realrenteafgiftssats og provenu for 1987-92 under følgende alternative forudsætninger:

- 1) gældende regler
- 2) 56 pct. loft
- 3) 3 års inflationsberegning
- 4) efter lovforslaget.

Fremtidig inflation: 6 pct. p.a.

Såfremt regeringen finder et andet inflationsforløb mere realistisk, anmodes der om en alternativ beregning på basis heraf.

Svar:

Det er forbundet med en betydelig usik-

kerhed at give en prognose over udviklingen i afgiftsgrundlag, realrenteafgiftssats og provenu for 1988-1992 - især for de sidste år i perioden. Det skyldes bl.a. usikkerhed vedrørende fremskrivningen af institutionernes og opsparingsordningernes renteafkast, størrelsen af de fremtidige ind- og udbetalinger til pensionsordninger, andelen af nyplaceringer, der bliver placeret afgiftsfrit i aktier og indeksobligationer og endelig usikkerhed vedrørende renteutviklingen.

Det betyder, at de viste provenuer ikke bør opfattes som egentlige provenuskøn, men snarere som resultatet af regneeksempler.

Afgiftsgrundlaget skønnes at blive 55,2 mia. kr. i 1987, godt 56 mia. kr. i 1988 og vil stabilisere sig omkring dette niveau i de følgende år.

I følgende tabel er realrenteafgiftssatsen og provenuet beregnet frem til 1992 under de i spørgsmålet nævnte forudsætninger og under antagelse af den i spørgsmålet nævnte inflationstakt på 6 pct. p.a. fra 1987. (Prisstigningstakt på 6 pct. fra 1. halvår 1987 til 1. halvår 1988, som først påvirker satsberegningen fra 1989). Nyplaceringsrenten antages at stige til 14 pct. p.a., når inflationen er på 6 pct. p.a.

Tabel 1.

Realrenteafgiftssats og provenu for 1987-1992 med forskellige beregningsregler

Inflationstakt 6 pct. p.a.

	Gældende regler		56 pct. loft ¹⁾		3 års prisstigningstakt ²⁾		Lovforslag	
	Sats pct.	Provenu mia. kr.	Sats pct.	Provenu mia. kr.	Sats pct.	Provenu mia. kr.	Sats pct.	Provenu mia. kr.
1987.....	56,9	17,5	-	-	-	-	-	-
1988.....	65	23	56	20	56	20	56	20
1989.....	47	17	47	17	54	19	54	19
1990.....	34	13	34	13	43	16	43	16
1991 ³⁾	34	14	34	14	34	14	34	14
1992 ³⁾	33	14	33	14	33	14	33	14

1) 2 års prisstigningstakt.

2) Uden loft.

3) Som følge af den konstante inflationsantagelse vil afgiftssatsen fra 1991 være den samme, uanset om der anvendes 2 årig eller 3 årig referenceperiode til beregning af prisstigningstakten.

Som det fremgår af spørgsmål 2, kan der ikke gives skøn over inflations- og renteutviklingen frem til 1992.

For at belyse udviklingen i sats og provenu ved en lav inflationstakt er der i følgende

tabel 2 på samme måde som i tabel 1 vist, hvorledes afgiftssats og afgiftsprovenu skønnes at blive i årene 1988-92 ved en inflationstakt på 2 pct. p.a. og en nyplaceringsrente omkring 10 pct. p.a.

Tabel 2.

Realrenteafgifssats og provenu for 1987-1992 med forskellige beregningsregler

Inflationstakt 2 pct. p.a.

	Gældende regler		56 pct. loft ¹⁾		3 års prisstignings-takt ²⁾		Lovforslag	
	Sats pct.	Provenu mia. kr.	Sats pct.	Provenu mia. kr.	Sats pct.	Provenu mia. kr.	Sats pct.	Provenu mia. kr.
1987.....	56,9	17,5	—	—	—	—	—	—
1988.....	65	23	56	20	56	20	56	20
1989.....	60	22	56	21	62	23	56	21
1990.....	59	23	56	22	59	23	56	22
1991 ³⁾	58	23	56	22	58	23	56	22
1992 ³⁾	57	24	56	23	57	24	56	23

1) 2 års prisstigningstakt.

2) Uden loft.

3) Som følge af den konstante inflationsantagelse vil afgiftssatsen fra 1991 være den samme, uanset om der anvendes 2 årig eller 3 årig referenceperiode til beregning af prisstigningstakten.

Lovforslagets loft på 56 pct. vil ved meget lave inflationstakter på f.eks. 2 pct. p.a. være effektivt frem til 1992, og den foreslåede be-

regning af prisstigningstakten vil således ikke påvirke sats og provenu i den betragtede periode.